

Weekendowe propozycje rowerowe (WPR, odcinek 7). Śląska (Polska) Ostrawa

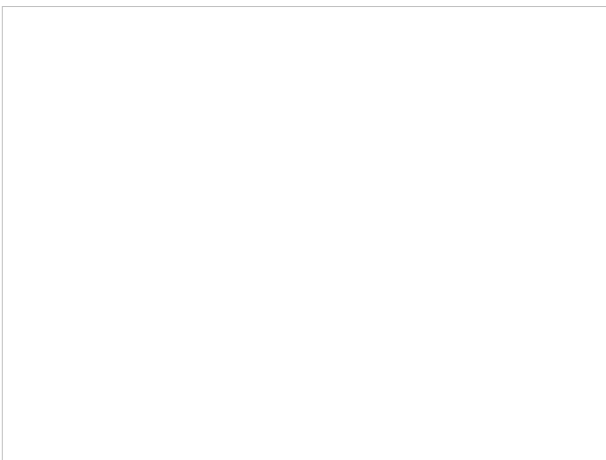
Data publikacji: 20.10.2016 19:00

Mamy dla Was nowy dział przygotowany przez zapalonego rowerzystę, Daniela Pipienia. Co tydzień pokażemy Wam ciekawe propozycje weekendowych tras rowerowych na Śląsku Cieszyńskim. Dziś propozycja wycieczki pt. Śląska (Polska) Ostrawa

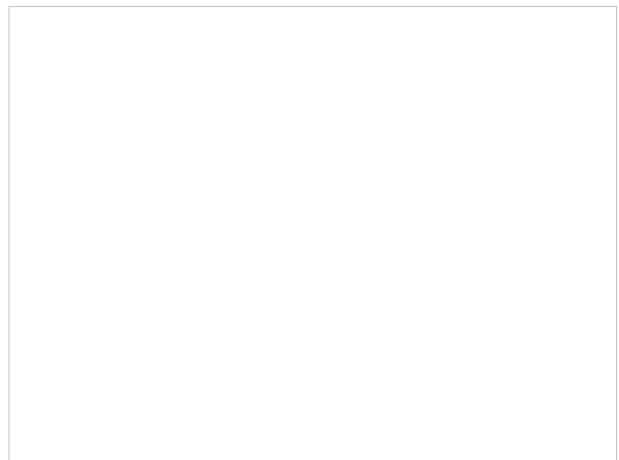
Ostrawa to obecnie największe miasto w naszym regionie. Mimo że leży w Czechach to przez wieki jej prawobrzeżna część należała do państwa Piastów a potem również do Księstwa Cieszyńskiego. W średniowieczu na rzece Ostrawicy ustaliła się granica między Śląskiem i Morawami, na jej prawym brzegu zaczęła rozwijać się Polska Ostrawa zaś na lewym Morawska Ostrawa. W 1763 r. w okolicach miasta odkryto węgiel kamienny i od tego czasu rozpoczął się intensywny rozwój miasta jako ośrodka górniczego i przemysłowego. Później Polską Ostrawę przemianowano na Śląską Ostrawę a następnie okoliczne miejscowości połączono razem tworząc wielką Ostrawę.

Jako że jednym z celów proponowanych tras rowerowych jest promowanie Śląska Cieszyńskiego i ukazanie jego różnorodności to 7 trasa poprowadzi tylko do Śląskiej Ostrawy. A co będzie w niej ciekawego? Kilka nieczynnych kopalń, hałda Ema, stare sztolnie oraz śląskoostrowski zamek i kilka innych zabytków po drodze.

Trasa rozpoczyna się na moście granicznym w Cieszynie pod zamkiem. Jedziemy do Podobory a następnie ścieżkami rowerowymi nr 6100, 6097 i 6098 mijając drewniany kościół z XVIII w. oraz dwór w Olbrachcicach i dwór w Żywocicach. Z Hawierzowa Szumbarku zielonym szlakiem dojeżdżamy do dawnej kopalni Julius Fucik w Pietwałdzie. Stamtąd zielonym i czerwonym szlakiem spacerowym do nieczynnej kopalni Jadwiga. Tutaj wieży szybowej nie zobaczymy, gdyż podczas likwidacji kopalni wpadła ona cała do szybu. Po osiągnięciu ulicy Michalkovickiej jedziemy do Michalkovic, dzielnicy Ostrawy, gdzie znajduje się zabytkowa kopalnia Michal. Obok niej znajdziemy także małą cerkiew prawosławną. Kierujemy się w stronę ogrodu zoologicznego, lecz przed wiaduktem nad torami skręcamy w ulicę Na Janske. Dojedziemy nią do Salmovca, dzielnicy gdzie kiedyś znajdowały się trzy kopalnie księcia Salma i osiedla górnicze. Później jedziemy do doliny Zwierziny, w której kiedyś również dominowały trzy kopalnie.

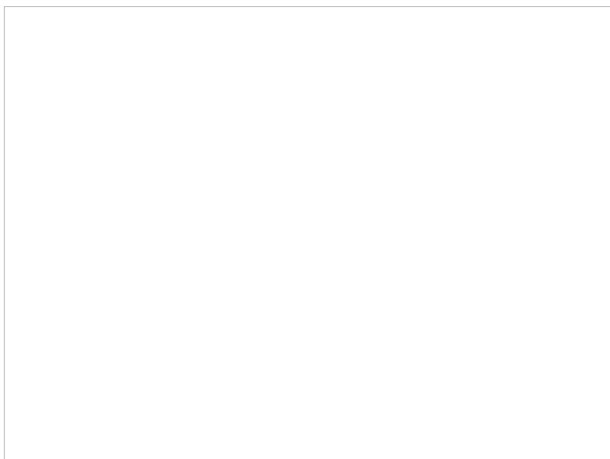
Olbrachcice kościół fot. Daniel Pipień

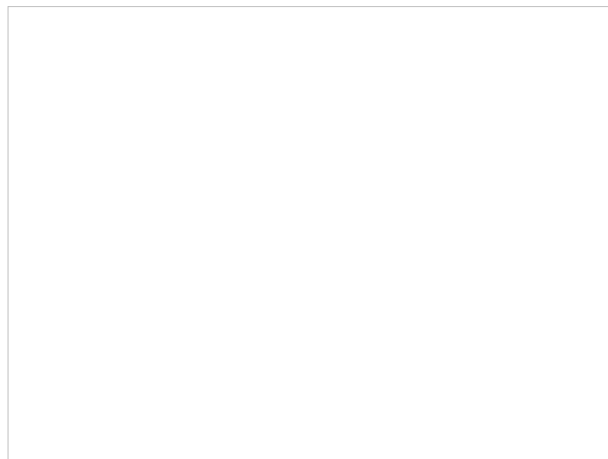
Dwór w Olbrachcicach Fot: Daniel Pipień

Jest to już Śląska Ostrawa, czyli dawna Polska Ostrawa, należąca od 1714 r. do hrabiego Wilczka. Przy kopalni Michalka skręcamy na żółty szlak prowadzący na najwyższe wzniesienie w Ostrawie – hałdę Ema, którą nie można pominąć ze względu na widoki. Zjeżdżamy lub sprowadzamy rower stromym ramieniem stożka hałdy do doliny Burnia. Tam za garażami skręcamy do właściwej dolinki, która może nie jest zbyt urocza ani wyjątkowa, ale to właśnie

tam po raz pierwszy odkryto węgiel na terenie Ostrawy.

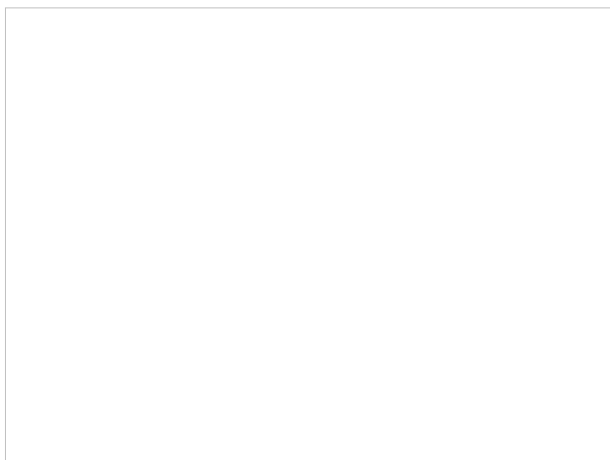

Dwór w Żywocicach fot. Daniel Pipień

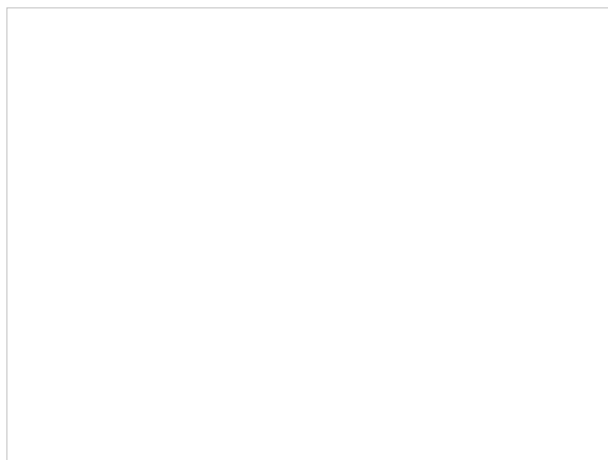

Kopalnia Jadwiga Fot: Daniel Pipień

W 1763 r. młynarz Jan Augustin jako pierwszy zgłosił pisemnie znalezienie węgla w dolinie Burnia w Polskiej Ostrawie. Węgiel w tym rejonie podobno odsłoniły osuwiska ziemi po ulewnych deszczach. Przesłany na miejsce urzędnik-mistrz górniczy z Kutnej Hory potwierdził występowanie pokładów węgla grubości 0,5 m. Podczas tej inspekcji wydobyto ok 500 kg. węgla, który sprawdzono u miejscowych kowali. Testy wypadły pozytywnie, zmapowano wówczas okoliczny teren i oceniono, że zasoby starczą na 20 lat. Problem wtedy jeszcze polegał na tym, że teren na którym wydobywał Augustin należał do hrabiego Wilczka. Po wygaśnięciu umowy najmu terenu, sztolnia została opuszczona.

Kopalnia Michał fot. Daniel Pipień

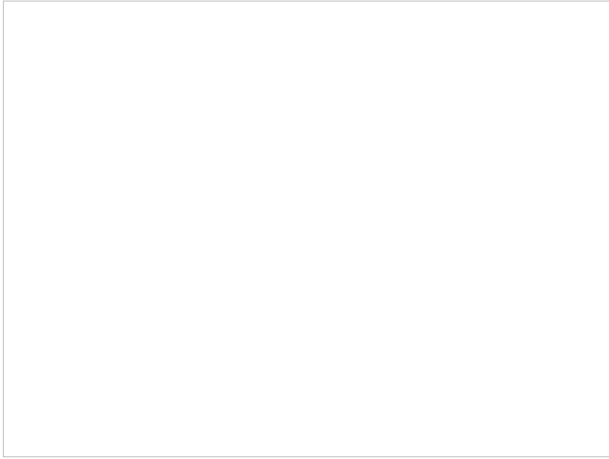

Kopalnia Michałka Fot: Daniel Pipień

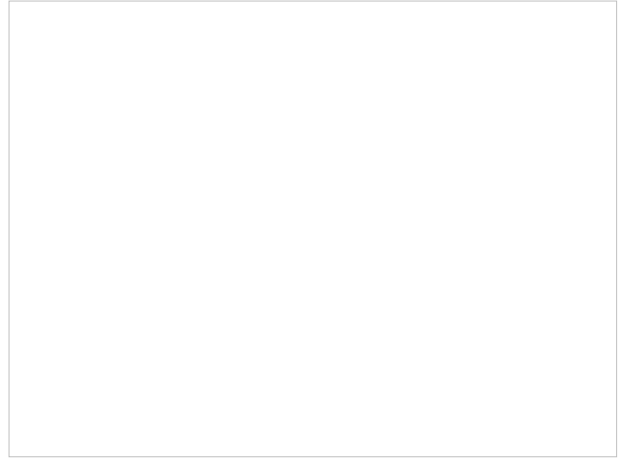
Tymczasem w 1780 r. na pruskiej stronie w Petřkovicach na wzgórzu Landek też odkryto złoża węgla. Właściciel tzw "Hlučńskiego państwa" baron Gruttschreiber po uzyskaniu górniczego pozwolenia rozpoczął w 1782 r. wydobywać węgiel w dwóch sztolniach. W ten sposób, mimo że na austriackiej stronie wcześniej zgłoszono odkrycie węgla, właśnie na Landku uruchomiono pierwszą kopalnię. Dopiero w 1787 r. hrabia Franz Joseph Wilczek sam podjął wydobycie na swoim terenie. Po krótkim okresie pozyskiwania węgla z płytkich dołów ok 1800 r. rozpoczęto zakładanie w dolinie Burnia (górną część Adamkowej doliny lub Doliny Św Trójcy) sztolni zwanych "Hrabiowskimi kopalniami sztolniowymi Wilczka".

Powstały wtedy sztolnie; „Następca tronu”, „Do trzech słabych pokładów”, „Burnia”, „Józef” i „Frantciszka”. W 1805 r. założono w pobliżu najstarszą głębinową kopalnię Göppel Schacht , która osiągnęła głębokość 71 m. a jej kołowrót napędzała para koni. Miejsca po dawnych szybach i sztolniach zabetonowano, oznaczono specjalnymi tabliczkami i zabezpieczono ogrodzeniem. Później u wylotu dolinki Burnia w 1844 r. hrabia Stanisław Wilczek założył kopalnię Św Trójcy (Dreifaltigkeit Schacht). Cała dolina zmieniła swoje oblicze, w podziemnym tunelu zniknął potok Burnia a wywożone z kopalni odpady utworzyły największe wzniesienie w Ostrawie - hałdę Ema. W wyniku szkód górniczych

zaczął osiadać teren i np. pobliski zamek w Polskiej Ostrawie obniżył swoje położenie o 16 m. a kościół św Józefa przechylił się w jedną stronę.

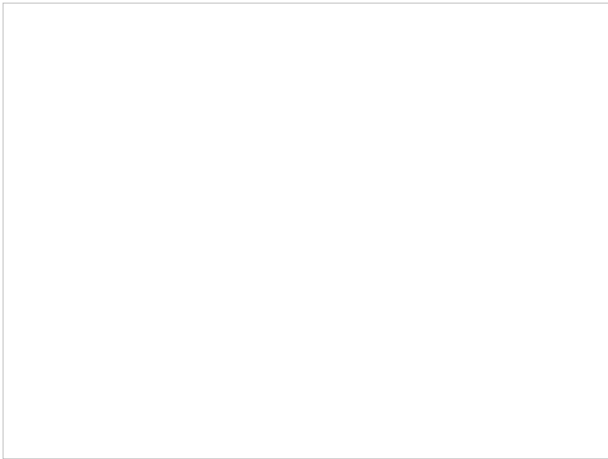

Widok z hałdy Ema na Beskidy fot. Daniel Pipień

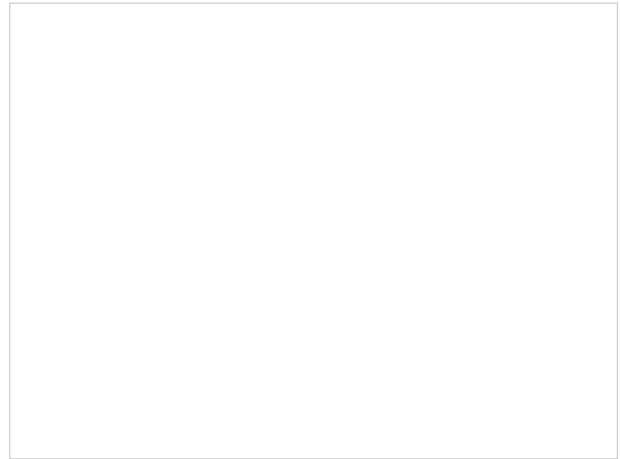

Widok na Ostrawę z hałdy Ema Fot: Daniel Pipień

Z dolinki wyjeżdżamy koło dawnej kopalni św Trójcy. Jedziemy pod ratusz w Śląskiej Ostrawie i ku niewielkiemu muzeum kowalstwa i górnictwa. Dalsza trasa prowadzi „śladem” JDS – Jakloveckej Dziedzicznej Sztolni. O co chodzi? Otóż wzgórze górujące nad Polską Ostrawą dawniej nosiło nazwę Jaklovec. Na początku 19 w. istniało tam już kilka kopalń hrabiego Wilczka oraz kilka kopalń bogatego bankiera i przemysłowca Salomona Mayera Rothschilda. Kopalnie były coraz głębsze a wraz z tym pojawił się problem z odwodnieniem. W 1840 r. oboje panowie podjęli się drążenia wewnątrz wzgórza Jaklovec sztolni odwadniającej i wentylującej, dzięki której rozpoznano wielkość pokładów i przebieg warstw węgla. Sztolnia drążona w profilu 280 x 130 cm. osiągnęła 3160 m. długości, jej ujście znajdowało się nad brzegiem Ostrawicy a kończyła się przy kopalni Michalka.

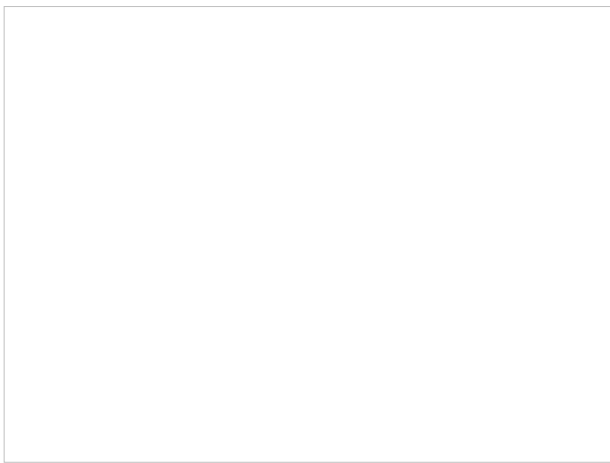

Kopalnia św. Trójcy fot. Daniel Pipień

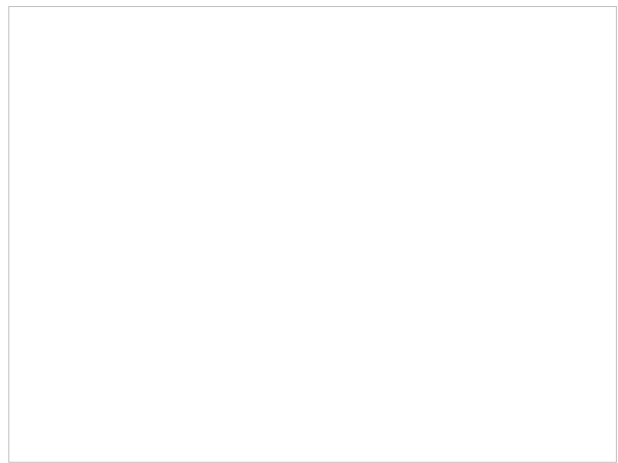

Jaklovecka sztolnia i bunkry Fot: Daniel Pipień

Jadąc według takiego przebiegu ulic: Keltickova, Zamosti, Vilova, Michalkovicka, Dedicna, Bohuminska, mijamy kolejno tzw świetliki JDS aż dojeżdżamy do miejsca gdzie był wylot sztolni. W czasie II WŚ Niemcy wybudowali tam dwa bunkry. Nad nimi znajdują się dwa małe obiekty obserwacyjne połączone z bunkrami.

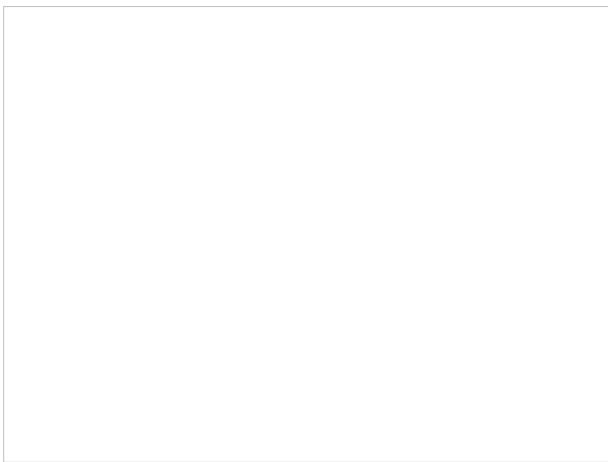

Zamek w śląskiej Opawie fot. Daniel
Pipień

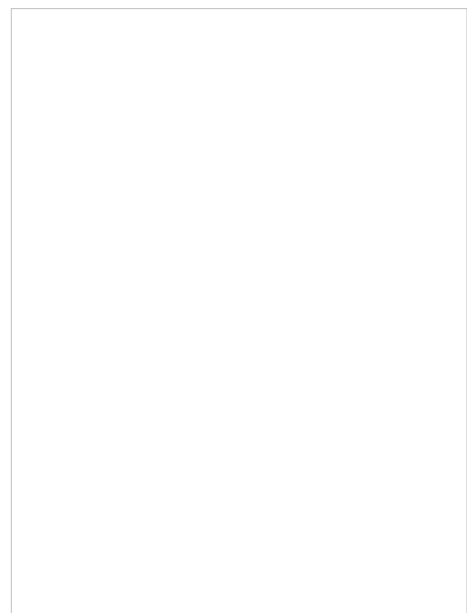

Dwór w Błędowicach Dolnych Fot: Daniel
Pipień

Przejeżdżamy na drugą stronę jezdni i jedziemy ścieżką rowerową nad Ostrawicą do zamku w Śląskiej Ostrawie. Kiedyś rzeka Ostrawica stanowiła naturalną granicę między Polską a Czechami. W XIII w Piastowie Opolscy wznieśli tutaj zamek graniczny, a wkrótce później przeszedł pod panowanie książąt cieszyńskich. Stracił swe znaczenie kiedy Śląsk przeszedł pod czeskie panowanie. Był własnością szlacheckich rodów lecz w 19 w. popadł w ruinę. Obecnie odbudowany i udostępniony do zwiedzania. Spod zamku jedziemy ścieżką rowerową za tabliczkami, przez Bartovice do Szonowa. Warty odwiedzenia jest barokowy kościół zwany „Perłą Śląska” stojący w parku zamkowym. Dalej trasą 6064 i 56 do Błędowic. Potem przez Żermanice, Sobieszowice, Cierlicko w stronę Cieszyna. Trasa liczy ok 85 km.

Żermanice fot. Daniel Pipień

Szonów Kościół Fot: Daniel Pipień

Daniel Pipień - 38 lat i kilkadziesiąt tysięcy kilometrów na liczniku. Od dziecka pasjonuje się zwiedzaniem i rowerami. Amatorsko startuje w zawodach MTB. Łącząc pasję rowerową i ciekawość świata, poznaje Śląsk Cieszyński i swoimi pomysłami na ciekawe wycieczki rowerowe dzielić się będzie również z Wami.

Wycieczki i wyprawy rowerowe Daniela możecie śledzić na jego, prowadzonym od 2009 roku, blogu:
<http://daniel3ttt.bikestats.pl/>

- **W kolejnym odcinku na trasę: Do Bielska najstarszą drogą książęcą**

Poprzednie odcinki:

- [Odcinek 1: Szańce Jabłonkowskie](#)
- [Odcinek 2: Jabłonków i gródki w dolinie Olzy](#)
- [Odcinek 3: Wokół Cieszyna i Czeskiego Cieszyna](#)
- [Odcinek 4: Białogród i cesarsko-pruskie słupy graniczne](#)
- [Odcinek 5: Szlakiem Ondraszka](#)
- [Odcinek 6: Frysztat i dawna Karwina](#)